MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 194 (XXXVIII) — Nr. 879

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 20 octombrie 2026

SUMAR

Nr.		Pagina
	DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
	Decizia nr. 316 din 1 aprilie 2026 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. (3) din Codul de procedură penală, în redactarea anterioară Legii nr. 201/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative și ale art. 457 alin. (1) cu referire la dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală	2–6
	ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
40.	— Ordonanță de urgență privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale	6–8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 316
din 1 aprilie 2026

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. (3) din Codul de procedură penală, în redactarea anterioară Legii nr. 201/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative și ale art. 457 alin. (1) cu referire la dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihai Busuioc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dacian-Cosmin Dragoș	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Nelu Bocancia	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. (3) și ale art. 457 alin. (1) din Codul de procedură penală, ambele cu privire la cazul de revizuire prevăzut de art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de reprezentantul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția judiciară — Serviciul judiciar penal în dosarele nr. 2.687/1/2020/a1 și nr. 2.689/1/2020/a1 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători — Penal 1 — 2020 și care formează obiectul dosarelor Curții Constituționale nr. 384D/2021 și nr. 650D/2021.

2. Dezbaterile au avut loc în data de 11 noiembrie 2025, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie, când Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a dispus conexarea Dosarului nr. 650D/2021 la Dosarul nr. 384D/2021, care a fost primul înregistrat. Dezbaterile au fost consemnate în Încheierea de ședință din data de 11 noiembrie 2025, când, având în vedere cererea de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 57 și ale art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea a amânat succesiv pronunțarea pentru data de 10 decembrie 2025, iar, ulterior, pentru aceleași temeiuri legale, pentru datele de 22 ianuarie 2026 și, respectiv, 4 martie 2026, când, având în vedere că nu au fost prezenți toți judecătorii care au participat la dezbateri, în temeiul art. 58 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 47/1992, pronunțarea a fost amânată pentru data de 1 aprilie 2026, când a fost pronunțată prezenta decizie.

C U R T E A,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

3. Prin încheierile din 10 decembrie 2020 și 27 ianuarie 2021, pronunțate în dosarele nr. 2.687/1/2020/a1, respectiv nr. 2.689/1/2020/a1, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători — Penal 1 — 2020 a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. (3) și ale art. 457 alin. (1) din Codul de procedură penală, ambele cu privire la art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de reprezentantul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția judiciară — Serviciul judiciar penal în cauze având ca obiect soluționarea cererilor de revizuire formulate de autor împotriva încheierii, respectiv a deciziei prin care Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători a luat act de cererea reprezentantului Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție de retragere a apelului declarat de reprezentantul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Structura centrală împotriva sentințelor pronunțate de prima instanță.

4. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia arată că, referitor la art. 453 alin. (3) și art. 457 alin. (1) din Codul de procedură penală, dar numai în ceea ce privește cazul de revizuire prevăzut de art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, Curtea Constituțională a pronunțat Decizia nr. 2 din 17 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 324 din 5 mai 2017, prin care a reținut că soluția legislativă care excludea posibilitatea revizuirii unei hotărâri de achitare încalcă dispozițiile art. 16, 21 și 131 din Constituție. Autorul apreciază aplicabile considerentele deciziei Curții Constituționale antereferite și cu privire la dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, susținând că sunt neconstituționale soluțiile legislative prevăzute de art. 453 alin. (3) și art. 457 alin. (1) din Codul de procedură penală, care nu permit revizuirea hotărârii ca urmare a admiterii unei excepții de neconstituționalitate decât în favoarea condamnatului. Susține că dispozițiile art. 131 din Constituție impun legiuitorului să asigure procurorului posibilitatea revizuirii unei hotărâri judecătorești, ca urmare a admiterii unei excepții de neconstituționalitate invocate de acesta, indiferent dacă cererea este formulată în favoarea sau în defavoarea unei persoane condamnate sau achitate. Menționează că posibilitatea formulării unei cereri de revizuire doar în favoarea persoanei condamnate este contrară art. 16 din Constituție, întrucât se creează un tratament discriminatoriu față de părțile civile care au invocat alte cazuri de revizuire. Totodată, invocă încălcarea art. 21 din Constituție pentru aceleași argumente reținute de Curtea Constituțională în considerentele Deciziei nr. 2 din 17 ianuarie 2017. De asemenea, reține că se încalcă și dispozițiile art. 147 alin. (4) din Constituție, întrucât textele criticate împiedică decizia de admitere a excepției de neconstituționalitate invocată în cauză să producă efecte, lipsind de fundament însuși controlul de constituționalitate.

5. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători — Penal 1 — 2020** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. În acest sens reține că limitarea sferei persoanelor care pot exercita calea extraordinară de atac a revizuirii, prin raportare la dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală (care conțin o condiție specifică, referitoare la sesizarea instanței doar în favoarea persoanei condamnate), este contrară dispozițiilor constituționale.

6. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

7. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă. Menționează că aceasta a fost invocată într-o cauză care are ca obiect revizuirea unei încheieri (Dosarul nr. 384D/2021), respectiv a unei decizii (Dosarul nr. 650D/2021) pronunțate de instanța de control judiciar, prin care s-a luat act de retragerea căii de atac a apelului. Susține că o astfel de încheiere premergătoare soluționării fondului cauzei, precum și o astfel de decizie prin care s-a luat act de retragerea apelului nu pot face obiectul revizuirii, întrucât această cale extraordinară de atac poate avea ca obiect doar hotărâri ale instanțelor judecătorești prin care a fost soluționat fondul cauzei. În acest sens, invocă Decizia Curții Constituționale nr. 126 din 3 martie 2016. Totodată, invocă jurisprudența Curții Constituționale prin care s-a reținut că o excepție de neconstituționalitate ridicată într-o cauză *ab initio* inadmisibilă este, la rândul său, inadmisibilă, atunci când nu sunt contestate chiar dispozițiile legale care determină o atare soluție în privința cauzei în care a fost ridicată excepția. Astfel, susține că, indiferent de soluția pronunțată de Curtea Constituțională referitor la excepția de neconstituționalitate ridicată într-un asemenea caz, decizia nu va produce niciun efect cu privire la cauza în care a fost invocată. Doar în măsura în care critica autorului ar fi vizat tipul hotărârii cu privire la care s-a introdus cererea de revizuire, excepția de neconstituționalitate ar fi îndeplinit condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992. În cuprinsul punctului de vedere transmis în Dosarul nr. 650D/2021, Guvernul invocă și dispozițiile art. 551, respectiv ale art. 552 din Codul de procedură penală, referitoare la momentul rămânerii definitive a hotărârii primei instanțe, respectiv a hotărârii instanței de apel.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** și **Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

C U R T E A,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, înscrisurile comunicate, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 457 alin. (1) și ale art. 453 alin. (3) cu referire la art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală. Ulterior invocării prezentei excepții de neconstituționalitate, dispozițiile art. 453 alin. (3) din Codul de procedură penală au fost modificate prin art. I pct. 50 din Legea nr. 201/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 618 din 6 iulie 2023. Având în vedere Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează să se pronunțe asupra constituționalității prevederilor art. 453 alin. (3) din Codul de procedură penală, în redactarea anterioară Legii nr. 201/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative, și ale art. 457 alin. (1) cu referire la dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, reglementarea în vigoare la data sesizării sale.

11. Textele de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 453 alin. (1) lit. f): *„(1) Revizuirea hotărârilor judecătorești definitive, cu privire la latura penală, poate fi cerută când: (...) f) hotărârea s-a întemeiat pe o prevedere legală care, după ce hotărârea a devenit definitivă, a fost declarată neconstituțională ca urmare a admiterii unei excepții de neconstituționalitate ridicate în acea cauză, în situația în care consecințele încălcării dispoziției constituționale continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.”*;

— Art. 453 alin. (3): *„(3) Cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a) și f) pot fi invocate ca motive de revizuire numai în favoarea persoanei condamnate sau a celei față de care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei ori amânarea aplicării pedepsei.”*;

— Art. 457 alin. (1): *„(1) Cererea de revizuire în favoarea condamnatului se poate face oricând, chiar după ce pedeapsa a fost executată sau considerată executată ori după moartea condamnatului, cu excepția cazului prevăzut la art. 453 alin. (1) lit. f), când cererea de revizuire poate fi formulată în termen de un an de la data publicării deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I.”*

12. Autorul excepției de neconstituționalitate invocă dispozițiile constituționale cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 21 privind liberul acces la justiție, art. 131 referitor la rolul Ministerului Public în activitatea judiciară și art. 147 alin. (4) privind efectele deciziilor Curții Constituționale.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, astfel cum a fost formulată, aceasta ridică o problemă de admisibilitate dintr-o dublă perspectivă, și anume (i) din punctul de vedere al legăturii dispozițiilor criticate cu soluționarea cauzei în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate, precum și (ii) al limitelor de competență a Curții Constituționale atunci când procedează la soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate.

14. În această situație, Curtea va analiza cu prioritate problema de admisibilitate expres consacrată de dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, respectiv lipsa legăturii dispozițiilor art. 453 alin. (3) și ale art. 457 alin. (1) cu referire la art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, criticate, cu cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, întrucât reținerea acesteia constituie un motiv dirimant, cu efect peremptoriu în ceea ce privește analiza celorlalte condiții de admisibilitate a excepției de neconstituționalitate, indiferent de natura acestora, precum și în ceea ce privește analiza pe fond a excepției.

15. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reprezentantul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în două cauze ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători — Penal 1 — 2020, având ca obiect cererea de revizuire formulată împotriva unei încheieri și, respectiv, unei decizii, prin care instanța judecătorească a luat act de cererea reprezentantului Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție de retragere a apelului formulat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Structura centrală împotriva sentințelor pronunțate în primă instanță.

16. Temeiul cererii de revizuire îl constituie art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, care permite revizuirea hotărârilor definitive întemeiate pe o prevedere legală ulterior declarată neconstituțională, atunci când consecințele încălcării dispoziției constituționale continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuire. Prevederea constatată ca neconstituțională avută în vedere de autor privește atribuțiile Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, inclusiv aceea de a retrage căile de atac.

17. Prin Decizia nr. 547 din 7 iulie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 753 din 19 august 2020, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat, într-o altă cauză, că dispozițiile art. 88[1] alin. (6) și ale art. 88[8] alin. (1) lit. d) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară sunt neconstituționale.

18. Prin formularea, în prezenta cauză, a cererilor de revizuire, Ministerul Public urmărește valorificarea deciziei antereferite de admitere a excepției de neconstituționalitate prin care instanța de control constituțional a reținut ca fiind neconstituțională atribuția Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție de retragere a căilor de atac (în condițiile în care în cauzele ce fac obiectul dosarelor Înaltei Curți de Casație și Justiție apelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție a fost retras de Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție). În acest context se critică soluția legislativă care condiționează admisibilitatea revizuirii — întemeiată pe art. 453 alin. (1) lit. f) Codul de procedură penală — de invocarea sa numai în favoarea condamnatului.

19. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată în etapa verificării admisibilității în principiu a unei cereri de revizuire, formulată împotriva unei încheieri premergătoare soluționării fondului cauzei, respectiv împotriva unei decizii, prin care instanța de apel a luat act de retragerea apelului declarat de reprezentantul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție.

20. Autorul excepției de neconstituționalitate critică norma procesual penală din perspectiva faptului că o cerere de revizuire nu poate fi formulată în temeiul art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală în defavoarea condamnatului. Potrivit părții introductive a art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală, o cerere de revizuire poate fi formulată împotriva hotărârii judecătorești definitive, aspect necriticat de către autorul excepției de neconstituționalitate.

21. Așa încât, având în vedere faptul că revizuirea se poate exercita doar împotriva hotărârilor judecătorești definitive prin care se soluționează fondul cauzei penale, este inadmisibilă formularea acestei căi extraordinare de atac împotriva unei încheieri de ședință premergătoare soluționării fondului, respectiv împotriva unei decizii care nu a soluționat fondul cauzei. Ca atare, excepția de neconstituționalitate este, la rândul ei, inadmisibilă, pentru lipsa legăturii cu soluționarea cauzei. În acest sens este și Decizia nr. 174 din 29 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 6 iulie 2018, paragraful 16.

22. Potrivit prevederilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, *„Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești (...) privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei”*. În acest sens, Curtea a reținut, în jurisprudența sa, că o excepție de neconstituționalitate ridicată într-o acțiune *ab initio* inadmisibilă este, de asemenea, inadmisibilă, în condițiile în care nu sunt contestate chiar dispozițiile legale care determină o atare soluție în privința cauzei în care a fost ridicată excepția. Aceasta, deoarece, indiferent de soluția pronunțată de Curtea Constituțională referitor la excepția de neconstituționalitate ridicată într-o cauză *ab initio* inadmisibilă, decizia sa nu va produce niciun efect cu privire la o astfel de cauză. Rezultă că o atare excepție de neconstituționalitate nu îndeplinește o condiție de admisibilitate, aceea a legăturii cu soluționarea cauzei, în sensul prevederilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 (în același sens, a se vedea Decizia nr. 174 din 29 martie 2018, precitată, paragraful 17).

23. Cu privire la cauza de inadmisibilitate care privește limitele de competență ale Curții Constituționale, Curtea reține că motivarea excepției se bazează pe o aplicare *mutatis mutandis* a considerentelor care au fundamentat Decizia nr. 2 din 17 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 324 din 5 mai 2017, prin care Curtea a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 453 alin. (4) teza întâi din Codul de procedură penală, care exclude posibilitatea revizuirii hotărârii de achitare pentru cazul prevăzut la alin. (1) lit. a) (s-au descoperit fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei și care dovedesc netemeinicia hotărârii pronunțate în cauză), este neconstituțională. Cu acel prilej, Curtea a reținut, în esență, că dispozițiile art. 457 alin. (2) din Codul de procedură penală, care exclud cazul de revizuire prevăzut la art. 453 alin. (1) lit. a) din cod, sunt de natură să aducă atingere, pe de o parte, egalității în drepturi între cetățeni în ceea ce privește recunoașterea dreptului fundamental de acces liber la justiție, iar, pe de altă parte, rolului Ministerului Public, stabilit de art. 131 din Legea fundamentală (paragraful 28).

24. Autorul excepției în prezenta cauză apreciază aplicabile aceste considerente și cu privire la art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, susținând că sunt neconstituționale soluțiile legislative prevăzute de art. 453 alin. (3) și art. 457 alin. (1) din Codul de procedură penală care permit revizuirea hotărârii ca urmare a admiterii unei excepții de neconstituționalitate doar în favoarea condamnatului. Pe lângă aplicabilitatea art. 16, 21 și 131 din Constituție, în interpretarea și pentru considerentele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 2 din 17 ianuarie 2017, precitată, autorul excepției invocă și încălcarea art. 147 alin. (4) din Constituție, arătând că textele criticate împiedică decizia de admitere a excepției de neconstituționalitate menționată în cauză să producă efecte, lipsind de fundament însuși controlul de constituționalitate.

25. Contrar susținerilor autorului, Curtea reține că motivul de revizuire reglementat de art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală are o configurație diferită față de cel reglementat de lit. a) a aceluiași alineat, întrucât temeiul revizuirii în acest din urmă caz îl constituie o decizie a Curții Constituționale de admitere a unei excepții de neconstituționalitate. Acest specific impune o nuanțare de natură să concilieze mai multe principii constituționale, având în centru ideea de efectivitate a controlului de constituționalitate.

26. Evoluția reglementării criticate a fost prezentată în Decizia nr. 126 din 3 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 11 martie 2016, prin care Curtea Constituțională a reținut că deciziile sale prin care s-a constatat neconstituționalitatea unui text de lege au devenit temei pentru revizuirea hotărârilor judecătorești odată cu adoptarea Legii nr. 177/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 4 octombrie 2010 (act normativ prin care s-a eliminat suspendarea judecării cauzei în situația invocării excepției de neconstituționalitate). Prin art. II pct. 1 și art. III pct. 2 din Legea nr. 177/2010 s-a reglementat un nou motiv de revizuire, atât în materie civilă — art. 322 pct. 10 din Codul de procedură civilă din 1865, cât și în materie penală — art. 408[2] din Codul de procedură penală din 1968, cererea de revizuire întemeiată pe dispozițiile precitate a fost reglementată ca un remediu procesual pentru nesuspendarea soluționării cauzei, rezultată din abrogarea art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, remediu aplicabil doar în cauza în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate și în care s-a pronunțat hotărârea a cărei revizuire se cere (paragraful 18).

27. Cu același prilej, Curtea a observat și că „în considerentele Deciziei nr. 1106 din 22 septembrie 2010 asupra obiecției de

neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală al României, a statuat că «dispozițiile art. II și III din legea criticată consacră un nou efect juridic al deciziilor Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unor legi sau ordonanțe ori a unor dispoziții din acestea, și anume dreptul persoanelor prevăzute de lege de a exercita calea extraordinară de atac a revizuirii împotriva hotărârii definitive prin care s-a soluționat cauza în care a fost invocată excepția. Soluția legislativă nu intră în coliziune cu prevederile constituționale privind efectele *ex nunc* ale deciziei Curții Constituționale, revizuirea putând fi exercitată numai după publicarea în Monitorul Oficial al României a actului Curții. În ceea ce privește admisibilitatea cererii de revizuire, aceasta se va întemeia, în mod evident, pe decizia Curții Constituționale, dacă dispoziția legală declarată neconstituțională a avut o înrâurire decisivă asupra hotărârii pronunțate în cauză. Reglementarea legislativă este firească și echitabilă, atâta vreme cât, în cauza respectivă, părțile, dând dovadă de diligență, au invocat excepția de neconstituționalitate, înțelegând să se folosească de acest mijloc de apărare în scopul valorificării drepturilor și intereselor lor legitime. Dimpotrivă, lipsa reglementării unei căi de atac ar fi lipsit de fundament însuși controlul de constituționalitate, întrucât ar fi pus părțile în imposibilitatea de a beneficia de efectele deciziei Curții, deci ale controlului de constituționalitate pe care ele l-au declanșat, împrejurare ce ar fi echivalat cu o veritabilă sancțiune aplicabilă acestora.»" (paragraful 19).

28. Prin aceeași Decizie nr. 126 din 3 martie 2016, dând eficiență prevederilor art. 147 din Constituție atât în privința caracterului general obligatoriu, cât și a neretroactivității deciziilor sale, Curtea a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, care nu circumstanțiază cazul de revizuire la cauza în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate, este neconstituțională.

29. La acel moment Curtea nu a realizat nicio distincție în privința efectelor deciziilor invocate ca motiv de revizuire. O astfel de distincție a fost însă realizată prin Decizia nr. 651 din 25 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1083 din 20 decembrie 2018, prin care Curtea a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că sunt neconstituționale atât soluția legislativă cuprinsă în art. 595 alin. (1) din Codul de procedură penală, care nu prevede și decizia Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare ca un caz de înlăturare sau modificare a pedepsei/măsurii educative, cât și soluția legislativă cuprinsă în art. 4 din Codul penal, care nu asimilează efectele unei decizii a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare cu cele ale unei legi penale de dezincriminare.

30. Cu acel prilej Curtea a calificat expres art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală ca fiind „un mecanism procedural prin intermediul căruia persoanele îndreptățite pot exercita o cale extraordinară de atac pentru remedierea situației lor în procesele penale, în care a fost invocată o excepție de neconstituționalitate, admisă de Curtea Constituțională după pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive" (paragraful 45), consfințind astfel nu doar caracterul de remediu al revizuirii întemeiate pe o decizie a Curții Constituționale, ci și rolul acestei căi extraordinare de atac în asigurarea efectivității justiției constituționale: „declararea neconstituționalității unui text de lege ca urmare a invocării unei excepții de neconstituționalitate nu poate constitui doar un instrument de drept abstract, ci trebuie să profite autorilor acesteia, care au declanșat controlul de constituționalitate într-o cauză concretă" (paragraful 45).

31. În continuare, Curtea a statuat că „raționamentul dezvoltat în Decizia nr. 126 din 3 martie 2016 rămâne pe deplin aplicabil în ipoteza exercitării căii extraordinare de atac a revizuirii atunci când privește orice decizie de admitere a unei excepții de neconstituționalitate referitoare la norme de procedură penală ori de drept material penal, dar care nu au ca efect dezincriminarea faptei sau micșorarea limitei maxime a pedepsei" (paragraful 47); „atunci însă când printr-o decizie a Curții Constituționale se constată neconstituționalitatea totală sau parțială a unei norme de incriminare, decizia echivalează, în privința efectelor, cu o lege de dezincriminare" (paragraful 48); „în vreme ce legea este rezultatul unei evaluări a legiuitorului, în acord cu politica penală a statului, decizia Curții Constituționale este rezultatul unui control de constituționalitate în urma căruia norma își pierde validitatea constituțională. Sancțiunea aplicată legii, respectiv lipsirea de efecte juridice, produce consecințe similare abrogării sale, astfel că efectele deciziei Curții Constituționale nu pot decât să fie asimilate cu cele ale unei legi de dezincriminare" (paragraful 52). Dezvoltând raționamentele sale referitoare la deciziile care au astfel de efecte, Curtea a conchis că „orice decizie de admitere a Curții Constituționale referitoare la o normă de incriminare care are ca efect dezincriminarea totală sau parțială a unei infracțiuni sau care influențează, în sensul reducerii, limita maximă a pedepsei prevăzute de lege pentru o anumită infracțiune (...), intră în sfera de reglementare a art. 595 alin. (1) din Codul de procedură penală și art. 4 din Codul penal" (paragraful 58).

32. Această jurisprudență distinge între decizii cu efect dezincriminator sau de reducere a pedepsei care intră sub incidența art. 4 din Codul penal și art. 595 din Codul de procedură penală și decizii care nu au astfel de efecte — pentru care instrumentul adecvat de valorificare a constatării unei neconstituționalități rămâne revizuirea întemeiată pe art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, însă numai în favoarea condamnatului.

33. Prin urmare, nu se poate compara situația unei decizii a Curții Constituționale care invalidează un act normativ și care astfel devine lege penală mai favorabilă cu „fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei și care dovedesc netemeinicia hotărârii pronunțate în cauză". Cazul avut în vedere de art. 453 alin. (1) lit. a) se fundamentează pe descoperirea unor fapte sau împrejurări noi care demonstrează netemeinicia soluției și repun în discuție însăși corectitudinea reconstituirii situației de fapt, în timp ce lit. f) nu privește dinamica adevărului judiciar, ci conformarea la o dezlegare de constituționalitate a normei aplicate, ținută de principiul securității juridice și caracterul *ex nunc* al deciziilor Curții Constituționale, care capătă o configurație particulară în materie penală (lege penală mai favorabilă).

34. Dincolo de specificul motivului de revizuire instituit de art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală anterior prezentat, care nu corespunde raționamentului *mutatis mutandis* ce constituie substanța motivării și care ar putea justifica o respingere pe fond a excepției, prezenta excepție de neconstituționalitate, prin contextul punctual în care a fost ridicată, pune în discuție și aspecte de interpretare și aplicare a legii, care țin de competența instanțelor judecătorești, și nu de cea a instanței de contencios constituțional.

35. Descoperirea de noi fapte sau împrejurări poate influența soluționarea în concret a unei cauze penale, dar nu poate avea efectul unei legi penale mai favorabile de natură să facă incidentă o revizuire și cu atât mai puțin una în defavoarea persoanei achitate (așa cum a fost posibil în cazul Deciziei nr. 547 din 7 iulie 2020, invocată *ad similis* în prezenta cauză). Aprecierea asupra unor fapte și împrejurări noi, care nu pot fi considerate lege și cu atât mai puțin lege penală mai favorabilă, este un aspect care vizează interpretarea și aplicarea legii în cazul dedus judecății.

36. Curtea reține însă că aplicarea în concret a legii nu intră în competența de soluționare a Curții Constituționale, care, conform art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea interpreta și aplica legea în cauza dedusă soluționării instanței de judecată.

37. În ceea ce privește conținutul și întinderea noțiunilor „interpretarea", respectiv „aplicarea" legii, într-o jurisprudență constantă, Curtea Constituțională a statuat că nu este competentă să se pronunțe cu privire la aspectele ce țin de aplicarea legii, aceste aspecte intrând în competența instanței judecătorești învestite cu soluționarea litigiului, respectiv a celor ierarhic superioare în cadrul căilor de atac prevăzute de lege (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.402 din 2 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 823 din 9 decembrie 2010, Decizia nr. 357 din 22 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 406 din 9 iunie 2011, Decizia nr. 785 din 17 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 3 februarie 2016, paragraful 17, Decizia nr. 145 din 17 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 10 iunie 2016, paragraful 19, Decizia nr. 698 din 29 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 163 din 6 martie 2017, paragraful 23, Decizia nr. 149 din 14 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 586 din 21 iulie 2017, paragraful 14, și Decizia nr. 332 din 11 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 667 din 16 august 2017, paragraful 14).

38. A răspunde criticilor autorului excepției în această situație ar însemna o ingerință a Curții Constituționale în activitatea de judecată, ceea ce ar contraveni prevederilor art. 126 din Constituție, potrivit cărora justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege.

39. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. (3) din Codul de procedură penală, în redactarea anterioară Legii nr. 201/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative și ale art. 457 alin. (1) cu referire la dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de reprezentantul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția judiciară — Serviciul judiciar penal în dosarele nr. 2.687/1/2020/a1 și nr. 2.689/1/2020/a1 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători — Penal 1 — 2020.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători — Penal 1 — 2020 și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 1 aprilie 2026.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Nelu Bocancia

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ
privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale

Având în vedere Hotărârea Parlamentului României nr. 4/2026 pentru acordarea încrederii Guvernului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 876 din 20 octombrie 2026,

luând în considerare necesitatea stabilirii măsurilor care să permită desfășurarea, în cel mai scurt timp, în noua structură, a activității Guvernului și a ministerelor, precum și delimitarea atribuțiilor în domeniul digitalizării și inteligenței artificiale și în domeniul învățământului preuniversitar,

ținând seama de necesitatea asigurării cadrului organizatoric și financiar pentru exercitarea atribuțiilor miniștrilor delegați și ale viceprim-ministrului cu portofoliu, în vederea continuității activității autorităților și instituțiilor publice vizate,

reținându-se că, în cazul în care nu sunt acceptate măsurile propuse, nu se poate garanta punerea în aplicare a Programului de guvernare votat de Parlament și îndeplinirea principalului rol al Guvernului de a realiza politica internă și externă a țării și de a exercita conducerea generală a administrației publice, cu urmări directe asupra cetățenilor, elemente care vizează interesul public și constituie situații de urgență și extraordinare,

având în vedere că elementele prezentate vizează interesul public și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1. — (1) Prin Hotărârea Parlamentului României nr. 4/2026 pentru acordarea încrederii Guvernului, în cadrul Guvernului României funcționează un post de viceprim-ministru, ministrul afacerilor interne.

(2) Atribuțiile viceprim-ministrului, ministrul afacerilor interne, în calitatea sa de viceprim-ministru, se stabilesc prin decizie a prim-ministrului.

(3) Viceprim-ministrul, ministrul afacerilor interne, coordonează instituțiile publice și structurile din cadrul aparatului de lucru al Guvernului.

(4) Viceprim-ministrul cu portofoliu își desfășoară activitatea, în această calitate, prin aparat propriu de lucru, structură fără personalitate juridică în cadrul aparatului de lucru al Guvernului, formată dintr-un consilier de stat și 2 secretari de stat, numiți și eliberați din funcție prin decizie a prim-ministrului, la propunerea viceprim-ministrului.

(5) Pentru activitatea desfășurată în calitate de viceprim-ministru, acesta dispune de un cabinet propriu format din trei posturi de personal contractual, distinct de cabinetul organizat în cadrul ministerului pe care îl conduce.

(6) Cheltuielile necesare desfășurării activității aparatului propriu de lucru și a cabinetului prevăzute la alin. (4) și (5) se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului. Indemnizația aferentă funcției de membru al Guvernului și cheltuielile cabinetului organizat în cadrul ministerului pe care îl conduce se asigură prin bugetul ministerului respectiv, în condițiile legii.

Art. 2. — (1) În cadrul Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului se înființează funcția de ministru delegat pentru digitalizare și inteligență artificială. Acesta își desfășoară activitatea în coordonarea ministrului economiei, digitalizării, antreprenorialului și turismului.

(2) Ministrul delegat pentru digitalizare și inteligență artificială exercită atribuțiile în domeniul digitalizării și inteligenței artificiale stabilite prin hotărârea Guvernului privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului.

(3) Ministrul delegat pentru digitalizare și inteligență artificială este ajutat de doi secretari de stat, numiți și eliberați din funcție prin decizie a prim-ministrului, la propunerea ministrului delegat, cu avizul ministrului economiei, digitalizării, antreprenorialului și turismului, suplimentar față de numărul reglementat conform legii.

(4) Cheltuielile necesare desfășurării activității ministrului delegat pentru digitalizare și inteligență artificială, a secretarilor de stat și a cabinetului acestuia se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului.

(5) Autoritatea pentru Digitalizarea României, instituție publică cu personalitate juridică în subordinea Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, se află în coordonarea ministrului delegat pentru digitalizare și inteligență artificială.

Art. 3. — (1) În cadrul Ministerului Educației și Cercetării se înființează funcția de ministru delegat pentru învățământ preuniversitar, care își desfășoară activitatea în coordonarea ministrului educației și cercetării.

(2) Ministrul delegat pentru învățământ preuniversitar exercită atribuțiile din domeniul învățământului preuniversitar stabilite prin hotărârea Guvernului privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării.

(3) Ministrul delegat pentru învățământ preuniversitar este ajutat de doi secretari de stat, numiți și eliberați din funcție prin decizie a prim-ministrului, la propunerea ministrului delegat, cu avizul ministrului educației și cercetării, suplimentar față de numărul reglementat conform legii.

(4) Cheltuielile necesare desfășurării activității ministrului delegat pentru învățământ preuniversitar, a secretarilor de stat și a cabinetului acestuia se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației și Cercetării.

Art. 4. — (1) În exercitarea atribuțiilor, miniștrii delegați emit ordine și instrucțiuni, în condițiile legii.

(2) Miniștrii delegați inițiază și avizează proiecte de acte normative și contrasemnează actele normative adoptate de Guvern, potrivit legii, corespunzător domeniilor pentru care au fost învestiți, împreună cu ministrul de resort.

(3) Delimitarea atribuțiilor miniștrilor delegați față de cele ale miniștrilor de resort, precum și structurile și instituțiile prin care se exercită aceste atribuții se stabilesc prin hotărârile Guvernului prevăzute la art. 5.

Art. 5. — În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, Ministerul Educației și Cercetării și Secretariatul General al Guvernului propun Guvernului spre adoptare proiectele actelor normative necesare aplicării prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 6. — (1) Se autorizează Ministerul Finanțelor să introducă modificările în structura bugetului de stat și în volumul și structura bugetelor ordonatorilor principali de credite pentru anul 2026, corespunzătoare prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, la propunerea ordonatorilor principali de credite.

(2) Efectuarea modificărilor în execuția bugetului de stat se realizează pe baza instrucțiunilor Ministerului Finanțelor, la solicitarea ordonatorilor principali de credite implicați.

(3) Cheltuielile rezultate din aplicarea prezentei ordonanțe de urgență se asigură în limita creditelor bugetare și de angajament aprobate potrivit legii pentru ordonatorii principali de credite implicați.

Art. 7. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **La articolul 20, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„(1) Guvernul are un secretariat general, condus de secretarul general al Guvernului, care are rangul de ministru sau, după caz, calitatea de înalt funcționar public și este numit prin decizie a prim-ministrului.

(2) Secretarul general al Guvernului este ajutat de unul sau mai mulți secretari generali adjuncți, care au rangul de secretar de stat sau, după caz, calitatea de înalți funcționari publici, numiți prin decizie a prim-ministrului, precum și, după caz, de unul sau mai mulți secretari de stat, numiți, respectiv eliberați din funcție prin decizie a prim-ministrului.”

2. **La articolul 21, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(3) În situațiile în care nu își poate îndeplini temporar atribuțiile, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 46, viceprim-ministrul poate delega, prin ordin, atribuțiile stabilite prin decizie a prim-ministrului secretarilor de stat sau, după caz, consilierilor de stat din aparatul propriu de lucru.”

3. **La articolul 395, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:**

„(3) Prin excepție de la alin. (2), la programele prevăzute la alin. (1) poate participa și personalul prevăzut la art. 382 lit. c), h) și i) căruia i s-a dispus exercitarea cu caracter temporar a unei funcții publice din categoria înalților funcționari publici, în condițiile art. 509 alin. (3) și (3^4).”

4. **La articolul 509, după alineatul (3^3) se introduce un nou alineat, alin. (3^4), cu următorul cuprins:**

„(3^4) Persoanele prevăzute la alin. (3) au obligația de a prezenta dovada absolvirii programelor de formare specializată prevăzute la art. 395 alin. (1) în termen de maximum un an de la data exercitării cu caracter temporar a unei funcții din categoria înalților funcționari publici. Pentru aceste persoane poate fi dispusă exercitarea temporară a funcției și în cadrul altor autorități sau instituții publice decât autoritatea sau instituția publică în cadrul căreia își desfășoară activitatea, în condițiile legii."

Art. 8. — În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, președintele Institutului Național de Administrație propune spre adoptare, prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației, condițiile de organizare a programelor, numărul comisiilor de concurs și al comisiilor de soluționare a contestațiilor, componența nominală a acestora, tematica pentru concurs, calendarul de desfășurare a concursului, tariful și modalitățile pentru plata tarifului de participare la program, pentru aplicarea art. 395 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum a fost modificată și completată prin prezenta ordonanță de urgență.

Art. 9. — Obligația prevăzută la art. 509 alin. (3^4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum a fost modificată și completată prin prezenta ordonanță de urgență, se aplică începând cu data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a deciziei prim-ministrului privind exercitarea cu caracter temporar a funcției, persoanele în cauză având obligația de a face dovada absolvirii programelor de formare specializată în termen de maximum un an de la data publicării respectivei decizii.

PRIM-MINISTRU
LUCA-ALEXANDRU NICULESCU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru, ministrul afacerilor interne,
Marian Neacșu
Ministrul economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului,
Daniel-Cătălin Zamfir
Ministrul delegat pentru digitalizare și inteligență artificială,
Costinel-Bogdan Dumitru
Ministrul educației și cercetării,
Valentin-Sorin Costreie
Ministrul delegat pentru învățământ preuniversitar,
Sorin-Gabriel Ionescu
Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,
Marcel-Alexandru Stoica
Ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale,
Petre-Florin Manole
Ministrul finanțelor,
Alexandru Nazare,
p. Secretarul general al Guvernului,
Petru Farago

București, 20 octombrie 2026.
Nr. 40.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

MONITORUL OFICIAL

„Monitorul Oficial" R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: https://www.monitoruloficial.ro, secțiunea Publicări.

5 948493 723301

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 879/20.X.2026 conține 8 pagini. Prețul: 6,40 lei **ISSN** 1453—4495